

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
2374250-1010442-VGP

Bijlage(n)
2

Uw brief

Datum 7 juni 2021
Betreft Initiatiefwetsvoorstel gesloten coffeeshopketen (34 165)

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Geachte voorzitter,

Op 16 april jl. hebben wij uw Kamer bericht over de stand van zaken van het experiment gesloten coffeeshopketen¹. Wij hebben daarbij aangegeven de vragen uit het voorlopig verslag bij het initiatiefwetsvoorstel gesloten coffeeshopketen die aan de regering zijn gesteld, in mei te beantwoorden. Deze vragen worden beantwoord in de bijlage bij deze brief. In deze brief willen wij ingaan op de verhouding tussen het initiatiefwetsvoorstel en de Wet experiment gesloten coffeeshopketen en het experiment dat ter uitwerking van die wet in gang wordt gezet.

Het experiment gesloten coffeeshopketen voorziet in het toestaan van een kleinschalig experiment, waarbij door tien telers aan coffeeshops in tien gemeenten op kwaliteit gecontroleerde hennep en hasjiesj wordt geleverd. Doel van het experiment is te bezien of het mogelijk is om een gesloten coffeeshopketen te creëren en te onderzoeken wat de effecten hiervan zijn op de volksgezondheid, veiligheid, overlast en criminaliteit. Hierbij is beoogd dat een volgend kabinet de resultaten van het experiment gebruikt als basis voor keuzes over de richting van het landelijke beleid ten aanzien van hennep en hasjiesj.

Om het experiment mogelijk te maken is de Wet experiment gesloten coffeeshopketen tot stand gekomen, evenals een daarop gebaseerde algemene maatregel van bestuur (amvb) en ministeriële regeling. In de amvb en de regeling zijn de kaders die door de wet worden gegeven ingevuld, en zijn bijvoorbeeld de eisen gesteld waaraan deelnemende coffeeshops en telers moeten voldoen, hoe het toezicht op de keten is geregeld, en wat er onder de kwaliteitscontrole wordt verstaan. De wet- en regelgeving zijn per 1 juli 2020 in werking getreden.

Het experiment wordt gemonitord en geëvalueerd door externe onderzoekers onder begeleiding van een wettelijk ingestelde begeleidings- en evaluatiecommissie. Na evaluatie van het experiment voorziet de experimentwet in een termijn waarbinnen er gelegenheid is om voor het einde van het experiment een (politiek) besluit te nemen over welke vervolgstappen er worden genomen.

¹ Kamerstukken I 2020/21, 34165, E.

Het op dit moment verder in procedure brengen van het initiatiefwetsvoorstel creëert een situatie die niet logisch aansluit op het experiment. De stelsels die respectievelijk binnen de experimentwet en het initiatiefwetsvoorstel worden opgezet zijn in grote mate verschillend. In het experiment worden de teelt en de verkoop van hennep en hasjiesj gereguleerd. Het experiment maakt daarmee (voor deelnemende telers, gemeenten en coffeeshops) een einde aan het gedoogbeleid. Er is een duidelijk onderscheid tussen de gereguleerde keten en strafbare handelingen. In het initiatiefwetsvoorstel blijven verkoop, teelt en aanverwante handelingen strafbaar, maar kan de burgemeester c.q. minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) besluiten dat in door hen te bepalen gevallen niet tot strafvervolgning wordt overgegaan. Het gedoogbeleid wordt wettelijk gecodificeerd en uitgebreid naar de teelt. De twee stelsels maken daarmee gebruik van een fundamenteel andere juridische constructie.

Kenmerk
2374250-1010442-VGP

Ook de bevoegdheden zijn in de twee stelsels verschillend geregeld:

- Zo hebben in het experiment de ministers van Justitie en Veiligheid (JenV) en voor Medische Zorg en Sport (MZS) de bevoegdheid tien telers aan te wijzen, terwijl in het initiatiefwetsvoorstel de minister van VWS met een gedoogbesluit telers kan toestaan te telen.
- De minister van VWS is in het initiatiefwetsvoorstel verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat er voldoende hennep en hasjiesj worden geteeld en bepaalt het maximaal aantal telers en wordt dan regulator van de markt. In het experiment wordt gestreefd naar een marktsituatie waarbij vraag en aanbod tussen telers en coffeeshops het uitgangspunt is.
- In het initiatiefwetsvoorstel wordt het coffeeshopbeleid bepaald door de gemeenteraad. In het experiment heeft de gemeenteraad geen taak of bevoegdheid.
- Het experiment creëert drie bestuurlijke toezichthouders: de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), de Inspectie JenV en de burgemeester; het initiatiefwetsvoorstel voorziet in twee toezichthouders: de burgemeester en de minister van VWS.

In het geval het initiatiefwetsvoorstel door de Eerste Kamer zou worden aangenomen en tot wet wordt verheven, kan deze wet niet direct in werking treden. Er zal namelijk, net als voor de experimentwet is gedaan, voor de initiatiefwet nadere regelgeving moeten worden opgesteld. Daar verwijst de initiatiefneemster ook zelf naar in haar memorie van antwoord. Gezien bovengenoemde verschillen in de basisstructuur van de twee stelsels die door respectievelijk de experimentwet en het initiatiefwetsvoorstel in het leven worden geroepen, is het echter niet mogelijk om de nadere regelgeving van het experiment op een zodanige manier om te zetten dat deze past binnen het raamwerk van het initiatiefwetsvoorstel.

De regering is van mening dat de juridische constructie die is gekozen bij het experiment, namelijk het reguleren van de volledige coffeeshopketen, te prefereren is boven een codificatie en uitbreiding van het gedoogbeleid.

Mochten de resultaten van het experiment het dan zittende kabinet aanleiding geven om in het gehele land te reguleren, dan ligt het voor de hand regelgeving te realiseren waarin de uitgangspunten van het experiment en in de experimenteerregelgeving neergelegde hoofdlijnen van toepassing worden op heel Nederland. Mochten de resultaten van het experiment niet leiden tot situatie

waarbij regulering gewenst is, dan vervalt de experimenteerregelgeving en wordt er teruggekeerd naar het huidige beleid (of zou er kunnen worden besloten ook het huidige gedoogbeleid stop te zetten). Bezinning over het beleid is dan op zijn plaats, in plaats van direct de weg te vervolgen via de initiatiefwet.

Kenmerk
2374250-1010442-VGP

Deelnemende gemeenten, deelnemende coffeeshops, aangewezen telers en andere betrokkenen mogen erop vertrouwen dat een volgend kabinet de resultaten van het experiment gebruikt als basis voor keuzes over de richting van het landelijke beleid ten aanzien van hennep en hasjiesj. Indien tussentijds een nieuwe wet over hetzelfde onderwerp wordt aangenomen die niet verenigbaar lijkt te zijn met de al geldende wet- en regelgeving, kan dit leiden tot een beeld van een overheid die geen betrouwbare partner is. Mocht de initiatiefwet worden aangenomen, dan zal de regering zich moeten bezinnen hoe dit zich verhoudt tot de voortgang van het experiment.

Er lijkt daarmee geen mogelijke uitkomst te zijn van het experiment gesloten coffeeshopketen waarbij het initiatiefwetsvoorstel een logische rol vervult in het vervolg, of zou bijdragen aan een versnelling van de totstandkoming van nieuw beleid en wet- en regelgeving. Wij vragen u dit standpunt bij uw eindoordeel over de wet te betrekken.

De antwoorden op de vragen die in het voorlopig verslag bij het initiatiefwetsvoorstel aan de regering zijn gesteld, vindt u in de bijlage bij deze brief. Ik stuur u deze antwoorden mede namens de minister van Justitie en Veiligheid.

Hoogachtend,

de minister voor Medische Zorg
en Sport,

T. van Ark